

La Xarxa de Parcs Naturals

Garanteix un equilibri territorial i ambiental als cent municipis del seu àmbit geogràfic.

La Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona està integrada per dotze espais naturals protegits d'alt valor paisatgístic, ecològic i cultural.

Abasta 102.587 hectàrees de cent municipis. Aquests municipis representen el 22% del territori de la demarcació de Barcelona i el 70% de la població de Catalunya.

Planifica i gestiona els espais naturals i agraris mitjançant els plans especials, elaborats amb la participació de tots els agents implicats.

Protegeix els valors naturals, agrícoles, forestals, culturals i paisatgístics de cada parc.

Aposta per un equilibri entre la preservació dels parcs i el desenvolupament econòmic de la població.

Fomenta l'educació ambiental i l'ús públic del patrimoni natural i cultural.

© Josep Melero (Arxiu XPN)

© Oriol Clavera

Paper procedent de fonts responsables amb el medi ambient

parcs.diba.cat/web/montseny

@RBMontseny

parcmontseny

App del parc

Turisme Sostenible en Espais Protegits

1978-2018 anys Reserva de la Biosfera Montseny

Gabinet de Premsa | Comunicació, D.L. B 5931-2018

Parc Natural del Montseny Reserva de la Biosfera

Diputació de Barcelona | Àrea de Territori i Sostenibilitat

Espais Naturals i Medi Ambient
Gerència de Serveis d'Espais Naturals
Comte d'Urgell, 187. 08036 Barcelona
Tel. 934 022 428
xarxaparc@diba.cat · parcs.diba.cat

Diputació de Barcelona

#DibaOberta

Diputació de Girona

© Iñaki Relanzón

Un patrimoni natural universal

Al llarg del temps, el Montseny ha inspirat tant científics com artistes i intel·lectuals.

La relació de l'home amb el territori ha deixat un paisatge reconegut internacionalment.

El Montseny està situat a la serralada Prelitoral Catalana, entre les demarcacions de Barcelona i Girona, i compta amb divuit municipis que pertanyen a tres comarques (Osona, la Selva i el Vallès Oriental).

La població local i les activitats econòmiques que es desenvolupen al massís van fer que l'any 2014 s'ampliés l'àmbit de la Reserva de la Biosfera del Montseny fins a 50.166 hectàrees, un territori amb una població de 51.760 habitants. Sens dubte, aquest fet és un dels grans reptes de gestió del futur.

Una biodiversitat extraordinària

Tres ecosistemes conviuen al Montseny: l'atlàntic, l'euroiberià i el mediterrani.

Aquesta varietat d'hàbitats confereix al massís un alt valor ecològic amb la presència de destacables endemismes com el tritó del Montseny.

Tres grans conjunts muntanyosos configuren el massís: a llevant la carena del turó de l'Home (1.706 m) i les Agudes (1.705 m); al nord el Matagalls (1.697 m), i a ponent el pla de la Calma (puig Drau 1.344 m). Aquesta gran altitud i la proximitat al mar han fet que al Montseny trobem vegetació característica de la Mediterrània a les parts baixes (alzinars, sureres i pinedes); de la muntanya mitjana plujosa (alzinars muntanyencs i rouredes); d'ambient centreeuropeu per damunt dels 1.000 m (fagedes i avetoses) i d'ambients subalpins als cims (matollars i prats culminals).

També la fauna es caracteritza per l'existència d'espècies pròpies d'ambients mediterranis (el senglar, la guineu, la geneta, l'astor, etc.) i d'altres típiques de terres centreeuropees (la llebre, el liró, la granota roja, o el tritó del Montseny, l'única espècie de vertebrat endèmica de Catalunya).

© Fèlix Amat

© Jordi Folch

De la prehistòria al present

Conegut arreu per la bellesa dels seus paisatges, el poblament del Montseny data de temps prehistòrics.

Així ho testimonien troballes de destrals i ganivets de pedra a Aiguafreda, el Brull, Montseny i Sant Marçal, els megàlits de la serra de l'Arca i les Pinedes, o la pedra estelada del pla de la Calma.

Posteriorment, durant el període ibèric els turons es comencen a ocupar de manera estable, com evidencien la fortificació ibèrica de Montgròs, el jaciment ibèric del Puig del Castell de Samalús i els assentaments fortificats de Montclús. Els romans, en canvi, van preferir instal·lar-se a les planes.

A l'edat mitjana l'explotació dels recursos naturals s'intensifica i es construeixen la majoria de masos. Cal destacar l'església amb pintures preromàniques de Sant Pere Desplà i les esglésies parroquials de Montseny, el Brull, la Móra i Sant Marçal, entre d'altres. També hi trobareu els castells de Montsoriu (imponent mostra d'arquitectura militar gòtica), de Montclús, de Fluvià, del Brull i de Cruïlles, els masos fortificats del Bellver i la Sala i conjunts com el de Tagamanent i el de Sant Segimon.

© IEFEC

El medi i la vida

El 85% del territori del Parc és propietat privada i l'activitat agrícola, ramadera, forestal i del sector serveis, font de riquesa per als seus habitants.

L'agricultura a les planes i els aprofitaments forestals i la ramaderia a les parts altes del massís van ser les bases econòmiques del Montseny fins ben entrat el segle xx.

Amb la industrialització, però, els conreus farratgers van substituir els cereals i el bestiar boví a les planes va agafar protagonisme. Per la seva banda, les tasques bosqueroles sempre han estat una font d'ingressos i recursos complementària. Són significatives les produccions de carbó vegetal, fusta, llenya, suro, perxes de castanyer, herbes remeieres, etc.

A l'actualitat, la regressió d'aquestes activitats ha contribuït a l'auge del turisme rural, l'hostaleria i la restauració. Alguns d'aquests establiments formen part del programa «Parc a taula» i un bon nombre estan acreditats amb la «Carta Europea de Turisme Sostenible», que garanteix un ús turístic del Parc compatible amb la conservació.

Treure'n tot el profit

Fer-ho serà fàcil, tant si es tracta d'una passejada improvisada com si preferiu una estada plena d'activitats programades.

El Parc posa al vostre abast una xarxa d'equipaments i programes que us permetran conèixer-lo millor i gaudir de tot el que s'hi pot fer.

El Parc Natural del Montseny té dos centres de documentació i nombrosos centres i punts d'informació estratègicament ubicats i distribuïts arreu de l'àmbit del Parc, a més a més d'un gran nombre d'itineraris senyalitzats, passejades guiades, rutes teatralitzades inclusives, equipaments pedagògics i culturals, escoles de natura, àrees d'acampada i d'esplai, allotjaments, audiovisuals, exposicions permanents, mostres itinerants i publicacions divulgatives.

També s'hi organitzen tallers i activitats d'educació ambiental i programes lúdics i culturals com ara el «Viu el parc» i «Poesia als parcs. Lletres i paisatges» o els programes escolars «Coneguem els nostres parcs» i «Montseny a l'escola»; un ventall de propostes per descobrir i fruit del medi natural, sempre de manera respectuosa.

© Taller de Cultura

1 Aiguafreda de Dalt

Un indret simbòlic i l'origen històric de la contrada.

© Anna Calabrino

OBSERVACIONS:

Podeu arribar-hi amb la línia regular d'autobús Barcelona-Vic i la línia R3 de Rodalies (Sant Martí de Centelles-Aiguafreda).

Catalogat com a bé cultural d'interès local, aquest conjunt monumental és el bressol de la població, amb elements arquitectònics i patrimonials dels segles VII al XVIII. També s'han descobert recentment vestigis funeraris del segle V. És un dels punts de l'itinerari senyalitzat PR-C 200.

2 Riera de Gualba

Una riera de conte de fades, font de llegendes.

© Oriol Clavera

OBSERVACIONS:

La riera forma al seu pas pas gorgs i salts d'aigua de gran bellesa (com el bellíssim salt de Gualba) que han inspirat més d'una llegenda.

La riera de Gualba recull les aigües des del pantà de Santa Fe fins a la Tordera. Seguiu l'itinerari senyalitzat PR-C 211 que des de l'estació de tren de Gualba us farà enfilar fins al pantà, des d'on podreu contemplar l'espectacular fageda.

3 Castell de Montsoriu

La fortalesa gòtica més important de Catalunya.

© Ricard Vinyà

OBSERVACIONS:

L'edifici, de caire militar, està format per tres recintes encerclats per muralles, amb una torre mestra del segle X.

La seva visita permet evocar com era la vida en una gran fortalesa medieval. L'edificació, abandonada cap al segle XVI i ara en procés de reconstrucció, fou la residència palau de Bernat de Cabrera, un dels homes més destacats del regne de Catalunya i Aragó del segle XIV.

4 Vall de Santa Fe

Refugi natural de fagedes, avetoses i el pantà.

© Juan Manuel Borrero

OBSERVACIONS:

L'entorn acull també un centre d'informació amb una exposició i un audiovisual sobre el Parc i una àrea d'esplai.

Una de les zones amb més encant del massís del Montseny és la vall de Santa Fe, una de les portes del turó de l'Home i terra de pantans i magnífiques fagedes i avetoses. Diversos itineraris, com l'itinerari adaptat de la font del Frare, us permetran descobrir aquest esplèndid llogat natural.

5 Parc Etnològic de Tagamanent

Un testimoni de la vida rural de mitjan segle XX.

© Lluís Martínez

OBSERVACIONS:

Des d'Aiguafreda, es pot agafar el GR 2 fins al collet de Sant Martí i arribar al Parc Etnològic de Tagamanent.

A l'extrem occidental del pla de la Calma, el Parc conté el conjunt monumental del turó de Tagamanent (amb l'església romànica de Santa Maria al capdamunt), la Casa Museu l'Agustí, mas que ofereix visites guiades, i la masia el Bellver, punt d'informació del Parc i restaurant.

7 Sant Marçal

Església romànica del segle XI i bressol del riu Tordera.

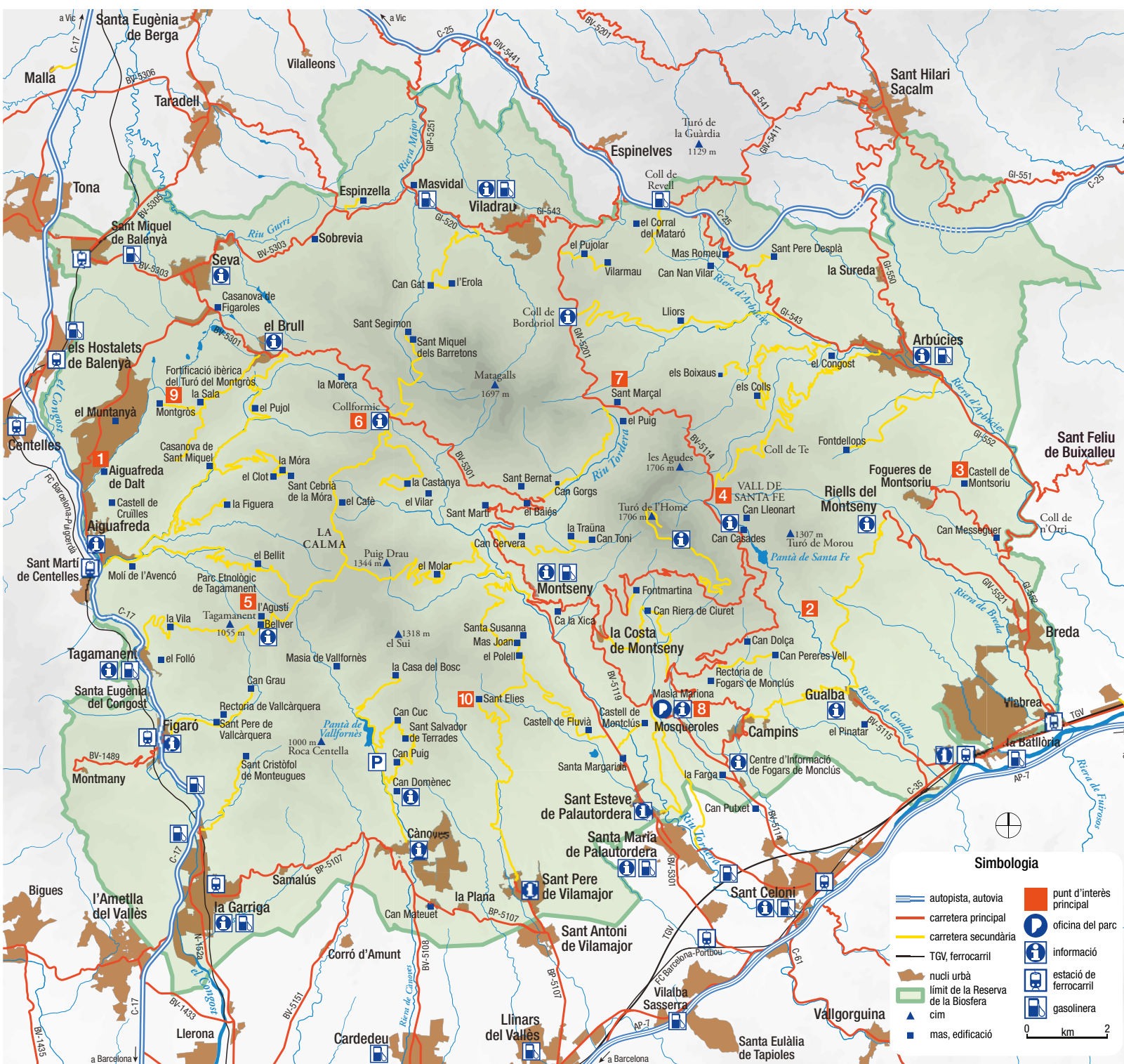

© Oriol Clavera

OBSERVACIONS:

Al peu de la creu hi ha la Taula dels Tres Bisbes, situada al punt on coincidien les diòcesis de Vic, Arbúcies i Sant Celoni.

Situat a 1.100 m d'altitud, Sant Marçal és un conjunt arquitectònic format pel temple i l'antic monestir benedictí. Punt d'inici d'excursions cap al Matagalls o les Agudes, a 300 metres trobareu la font Bona, on neix el riu Tordera, que desemboca al Mediterrani entre Blanes i Malgrat de Mar.

Simbologia

6 Collformic

El mirador del Parc Natural del Montseny.

© Miki Reizano

OBSERVACIONS:

Amb el Montseny, el Vallès Oriental i Osona als seus peus, s'alça com el principal mirador de la zona.

Un paisatge herbós d'un verd intens i magnífiques panoràmiques caracteritzen Collformic, al municipi del Brull i situat a 1.145 m. Des d'aquí surten múltiples excursions, com la que puja al Tagamanent pel pla de la Calma, l'itinerari GR 5-2 que s'enfila fins al Matagalls, i el SL-C 85 que baixa fins al Brull.

8 Masia Mariona

Un mas amb història i seu de l'Univers Patxot.

© Oriol Clavera

OBSERVACIONS:

El mas va ser construït entre 1926 i 1931, sota la direcció de l'arquitecte Josep Danés i Torras, com a casa d'estiueig de la família Patxot.

Masia Mariona és la seu de l'exposició sobre l'obra científica i de mecenatge de Rafael Patxot: l'Estudi de la masia catalana, el Cançoner Popular de Catalunya i la relació amb l'excursionisme, la meteorologia o l'astronomia. Acull també l'Oficina del Parc i un itinerari adaptat.

9 Fortificació ibèrica de Montgròs

Un dels assentaments ibers més destacable de Catalunya.

© Oriol Clavera

OBSERVACIONS:

Forma part de la Ruta dels Ibers del Museu d'Arqueologia de Catalunya i s'ofereixen visites guiades des del Centre d'Informació del Brull.

Al sud-est del Brull, trobem la fortificació ibèrica de Montgròs amb un imponent mur defensiu del segle V aC. Aquest assentament estratègic dels ibers ausetans garantia el control de la plana de Vic. La seva ocupació s'estén des de l'edat del Bronze fins a l'època medieval.

10 Sant Elies

Encantadora ermita amb vistes al Montnegre, Collserola i Montserrat.

© Oriol Clavera

OBSERVACIONS:

És un dels punts per on passa el PR-C 139 Sender del Pi Novell, que va de Sant Antoni de Vilamajor fins al pla de la Calma.

La petita ermita de Sant Elies s'alça majestuosa a 1.000 m d'altitud al cim del turó del mateix nom. Té una nau coronada amb volta de canó i campanar de cadireta i un petit absis. Cada 25 d'abril, dia de Sant Marc, s'hi celebra l'aplec amb missa, benedicció de panets i dinar popular.

Accessos

CARRETERA

AP-7 (Autopista del Mediterrani. Sortida Sant Celoni).
C-17 (Barcelona-Vic-Puigcerdà).
C-25 (Eix transversal: Girona-Vic-Lleida).

FERROCARRIL

Refne. Tel. 902 240 202
Línia R2 Nord (Aeroport - Maçanet-Massanes). Parades de Palautordera, Sant Celoni, Gualba, Riells i Viabrea-Breda.
Línia R3 (l'Hospitalet de Llobregat - Puigcerdà per Vic). Parades de la Garriga, Figaró, Sant Martí de Centelles, Centelles, Balenyà-els Hostalets, Balenyà-Tona-Seva.

AUTOBÚS

Barcelona Bus. Tel. 902 130 014
Parades a Aiguafreda, Cànoves i Samalús, Figaró, la Garriga, Tagamanent, Gualba, Sant Celoni, Campins, Fogars de Montclús, Santa Fe, Santa Maria de Palautordera, Sant Esteve de Palautordera i Viladrau.
Hispano-Hilariense. Tel. 972 245 012
Parades a Arbúcies, Breda, Riells i Viabrea i Sant Feliu de Buixalleu.

mobilitat.gencat.cat

Equipaments

OFICINA DEL PARC

Masia Mariona
Ctra. BV-5119, km 2,5. Mosqueroles
08470 Fogars de Montclús
Tel. 938 475 102
A/e: p.montseny@diba.cat

CENTRES I PUNTS D'INFORMACIÓ

Aiguafreda. Tel. 938 440 154
El Brull. Tel. 938 840 692
Can Casades. Tel. 938 475 113
Cànoves i Samalús. Tel. 938 710 518
Estació de Gualba. Tel. 679 589 033
Figaró-Montmany. Tel. 618 130 668
Fogars de Montclús. Tel. 938 475 290
La Garriga. Tel. 610 477 823
Gualba. Can Figueres. Tel. 937 440 481
Montseny. Tel. 938 473 137
Riells de Montseny
Sant Celoni. Tel. 938 670 171
Sant Esteve de Palautordera. Tel. 938 482 008
Sant Pere de Vilamajor. Tel. 938 610 418
Seva. Tel. 619 616 988
Tagamanent. Tel. 938 429 323

ALTRES EQUIPAMENTS

Àrea d'esplai de la Guardiola
Ctra. BV-5114 de Sant Celoni a Viladrau, km 20,2. Santa Fe de Montseny (Fogars de Montclús)
Àrea d'esplai de la plana del Coll
Ctra. de la Costa del Montseny a Fontmartina, km 10,8 (Fogars de Montclús)
Àrea d'esplai de les feixes del Vilar
Ctra. de la Costa del Montseny a Fontmartina, km 8,5 (Fogars de Montclús)
Càmping de Fontmartina
Ctra. de Sant Celoni al turó de l'Home, km 10 (Fogars de Montclús)
Tel. 938 475 163 i 627 678 462

Escola de Natura Can Lleonart
Tel. 938 475 051 i 600 445 485
Escola de Natura la Traïna
Tel. 938 473 059 i 934 744 678
Escola de Natura Rectoria de Valcàrquera
Tel. 938 429 361
Espai Montseny (PI Viladrau)
Tel. 938 848 035
Fortificació ibèrica de Montgròs (Centre de Documentació)
Tel. 938 709 651
Museu Etnològic del Montseny. La Gabella (PI Arbúcies i Centre de Documentació)
Tel. 972 860 908
Parc Etnològic de Tagamanent. Casa Museu l'Agustí. Restaurant el Bellver
Tel. 937 445 082
Alberg de joventut Casanova de Sant Miquel
Pista forestal d'Aiguafreda al Brull (riera de l'Avencó), a 4 km d'Aiguafreda
Tel. 935 141 474 i 639 569 097
Alberg El Polell
Pista de Sant Esteve de Palautordera a Montseny (Sant Pere de Vilamajor)
Tel. 931 033 051 i 658 764 524
Alberg Masia de Vallfornès
Camí de Cànoves al pla de la Calma, s/n (Tagamanent). Tel. 937 445 046
Turisme rural La Morera
Masia la Morera. Ctra. BV-5301, km 30,5 (el Brull). Tel. 938 840 477 i 616 103 757

Podeu consultar els horaris i serveis dels equipaments del Parc a: parcs.diba.cat/web/montseny